

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

TANIM

Raylı sistemlerle ilgili çeken ve çekilen araçların (tren, metro, tramvay) bakım programları ile kontrol, tamir ve ikmallerinin yapılmasını sağlayan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Lokomotiflerin periyodik, servis bakım, kontrol ve ikmallerinin yapılmasını görünen arızaların giderilmesini sağlar,
- Vagonların (yolcu ve yük) trende sağlıklı taşımacılık yapılabilmesi için gerekli kontrolleri yapar,
- Tespit edilen aksaklıkların giderilip, arızaların tamirinin yapılmasını sağlar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Hava Kompresörü
- Hava Tabancası
- Tepsi Testere
- Matkap ve Tezgâhı
- Kriko (40x4)
- Anahtar Takım Çeşitleri
- Manivela Kolu
- Şarjlı El Aletleri
- Elektrik Kontrol Güç Aletleri

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Raylı Sistemler Araç Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- Fizik, matematik ve teknik resim derslerine ilgili ve bu alanlarda yetenekli,
- Dikkatli, tedbirli ve sabırlı,
- Mekanik ve yönerge izleme yeteneği olan,
- Şekil ve uzay ilişkilerini algılayabilen,
- Ayrıntıları algılayabilen,
- Ekip çalışmasına yatkın kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

T.C.D.D. Taşımacılık Genel Müdürlüğü'nün bakım onarım merkezlerinde, özel sektör bakım onarım merkezlerinin açık ve kapalı alanlarında görev yapar. Günün her saatinde ve resmi tatil günlerinde çalışma söz konusudur. Yoğun dikkat gerektiren bir meslek olup, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymada istisnasız bir duyarlılık ve dikkat gerekmektedir. Çalışmaları sırasında diğer çalışanlarla işbirliği içinde ve gerekli kişisel koruyucu donanımı (KKD) kullanır.

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının “Raylı Sistemler Teknolojisi” alanında “Raylı Sistemler Araçları” dalında verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitime girebilmek için,

- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci alanını belirler.
- Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler 10. sınıfta verilmektedir.
- 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılmaktadır.
- Dala ait yeterlikleri içeren dersler 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, işletme, bahçe ve sera ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenlere meslek lisesi diploması verilmektedir.

Ayrıca; 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyanlara mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Büyük ölçüde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında (TCDD’de) iş imkanı bulunmaktadır.

Ayrıca son yıllarda özellikle büyük şehirlerde belediyelerin işletmesinde bulunan hafif raylı sistemler ve tramvay toplu taşıma hat uzunlukları sürekli artmakta ve bu alanda ciddi yatırımlar yapılmaktadır. Bu nedenle, belediyelere bağlı bulunan hafif raylı sistemler ve tramvay işletmelerinde çalışabileceği gibi, bu sektöre yeni girmeye başlayan özel kurum ve kuruluşlarda çalışma imkânı bulabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre ücret alırlar.

Özel sektörde ise çalışanlar en az asgari ücret ile işe başlayan kazanç durumu, işyeri ile olan anlaşmaya bağlı olarak işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek Liselerinin Raylı Sistemler Teknolojileri dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim ön lisans programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Teknoloji Fakültelerinin, Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, Turizm Fakültelerinin, mesleki ve teknik orta öğretim kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlarını tercih etmeleri halinde öncelikli olarak yerleştirilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Meslekte uzmanlaşma ve yükselmeyi sağlayan, tecrübe veya ek bilgi ve beceri kazandıracak kurslar, seminerler, hizmet-içi eğitim gibi olanaklar aracılığıyla nitelik artışı sağlanabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

T.C.D.D. Taşımacılık ve A.Ş. Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan personellere yönelik açılan Depo Teknik Elemanları Sınavında başarılı olursa Teknik Şefliğe yükselme imkânı vardır. Özel sektörde ise performansa dayalı bölüm şefliğine yükselilebilir.

BENZER MESLEKLER

- Vagon Teknisyeni
- Yol Bakım Onarımcısı
- Makine Teknisyeni

RAYLI SİSTEMLER ARAÇ TEKNİSYENİ

H. EK BİLGİLER

Çeken Araç Teknisyeni; Lokomotiflerin periyodik, servis bakım, kontrol ve ikmallerinin yapılmasını, görünen arızaların giderilmesini sağlar, birim amiri ile çalışan işçi arasındaki düzeni sağlar.

Çekilen Araç Teknisyeni; Vagonların (yolcu ve yük) tirende sağlıklı taşımacılık yapabilmesi için gerekli kontrolleri yapıp tespit edilen aksaklıkların giderilip arızaların tamirinin yapılmasını sağlar birim amiri ile çalışan işçi arasındaki düzeni sağlar.

I- KAYNAKÇA

- Meslek Elemanları,
- Meslek Lisesi Öğretmenleri,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.

